

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:			
Helyben		Vidéken	
<i>hétköz heteken</i>		<i>postai szolgáltatással:</i>	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	8 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50 „
Egy hóra	—	Egy hóra	1.20 „
Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.			
Hirdetések díja:			
Nyolcszázötven példos egyszeri hirdetésnél		6 kr	
Minden következőnél		—	
Bélyegdíj külön		90 „	
Nyitási ára		15 „	

Budapest, Julius 28.

Szerbiában mindenesetre van bökkenő; az ott kormányon levő radikálisok, ha nyíltan igen tüntetőleg prédikálják is a józan okosság vizét, titokban mégis mindig odaengedik magukat az észt megrészésgítő bornak, melyet a perfid pánszláv propaganda nem szűn meg csempészni nekik. Ők mindig új örveket keresnek, és miután a „sertés-elv” végre a kuczkóba állítottatott, most a Duna hullámhatán nyargalódnak, világga kürtölvén, hogy az Alduna szabályozása s különösen a robbantási műveletek tönkre teszik halászatukat. Volt alkalmunk már egyszer igazságos ítéletet szolgáltatni ez alaptalan panasz felett s bebizonyítottuk, hogy kártalanítást a legrosszabb esetben csak a berlini szerződést aláírt hatalmak összességétől lehetne követelni, ha egyáltalán megilletné a kártalanítási igény a szerb államot.

Julius 30.

(Francia regény.)

ELSŐ RÉSZ

Esy anya büntö

1869 May 10 Sunday

Rözség élet

Falusi gentleman-toalettségben, finom
cipőiben mindig a legszigorúbban pedante-
riához tartotta magát. Moderáben nem
volt semmi tetetett, csak nagy szelidység
és a legvégsőbb bonton.

Les Bergersaux azelőtt gyönyörű
renaissance stílusban épült kastély volt
melynek tornyocskái egy halastóban tü-
rőzöttek vissza s amely szinte tönkésé-
g volt.

Igy teljesítjük misszióinkat az Al-
dunán.

A különböző arvapénztáraknál letétként őrzött 1860. évi osztrák nyereménykölcson-sorsjegyeknek új szelvényekkel ellátott sorsjegyekkel való kicserélése. A pénzügyminiszter a megyei és városi árvaszékek, a rendezett tanácsú városok és a gyámhatóság joggal felruházott községek árvaszékeinél, végül az 1877. XXI. t.czikk 286. §-ának második bekezdése alapján árvaszékek kezelésére engedélyt nyert községeknél esetleg letétben őrzött 1860. évi osztrák nyereménykölcson-sorsjegyeknek új szelvényekkel ellátott sorsjegyekkel való kicserélése tárgyában a következő hirdetményt tette közzé: Az 1860. évi osztrák nyereménykölcson sorsjegyeinek utolsó szelvénye 1890. évi május 1-én lejárván, a különböző arvapénztáraknál esetleg letétként őrzött — még ki nem sorsolt — ilyenmű sorsjegyek új szelvényekkel ellátott sorsjegyekkel lesznek kicserélendők. Az eljárás egyszerűsítése céljából elhatározottak, hogy a letétben levő ily sorsjegyek kizárólag a m. kir. központi állampénztár közvetítésével fognak kicse-

Polgári peres ügyekben való viszonyosság **Németország**nál. Az igazságügy-miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi e. f. kir. bírósághoz. Az 1890. évi márczius hó 24-én 9665. sz. alatt kelt rendelettel értesítem a kir. bíróságokat, hogy a polgári ügyekben hozott ítéletek és határozatok végrehajtása tárgyában viszonyosság sem a német birodalommal, sem a német birodalomhoz tartozó országokkal, vagy ezek valamelyikével fenn nem áll. Ezen rendeletlen kiadása után a hazai bíróságok egyike kérdést tett nálem az iránt, hogy vajjon főnnáll-e Magyarország és Poroszország között a csédtörvény 75. §-ában érintett viszonyosság? Erre nézve szükségesnek tartom a kir. bíróságokat értesíteni, miszerint nemcsak a viszonyosság színt meg, amely a polgári ügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok végrehajtása tárgyában a német birodalomhoz tartozó országok némelyikével előbb főnnállott, hanem megszűnt az a viszonyosság is, amely a közadós ingóságainak a másik országban nyitott csédtörvény részére való kiadása tárgyában — a polgári ügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok végrehajtása iránt némely német állammal főnnállott viszonyosság folyamánaképpen — gyakorlatban volt. Ennélfogva a külföldi közadósok a belföldön levő ingóságai a német birodalomhoz tartozó országok bíróságainak megkeresésére ki nem adhatók.

Bauszner Guidó a szász népprogramm-ról. Bauszner Guidó, a hazafiás irányú erdélyi szász képviselő, a szabadelvű párt jeles tagja, hosszabb levelet intézett választóitához, melyben a nagyszabasi szász gyűlésen elfogadott népprogrammot fejtegeti. A képviselő, csendet és nyugalmat parancsoló testi állapotára utalva, levele elején bocsánatot kér választóitól, hogy nyilatkozatait nem szóban, hanem írásban teszi meg. Azután visszamutat a közelmúlt idők áldatlan állapotára, amidőn még a szász néppárt vitte a szászok közt a nagy hangot. Ő és a választói sohasem tartották helyesnek a szász néppárt magyarellenes politikáját. Mindig belátták, hogy a szászoknak a magyar állam elsőrendű tényszerivel összhangban kell maradniok, ha feljődni és haladni akarnak. Ez a józan vélemény immár, hála istennek, általánossá lett a szászföldön. Bizonyosság rá a nagyszabasi gyűlés, mely a vizslányok és zilált viszonyok okozóját, a szász néppártot eltörölte a föld színéről. Bauszner Guidó lelkes örömmel üdvözi a szász néppárt helyett támadt azon új organizációt, mely főbb vonásaiban az egyhangulag elfogadott szász népprogrammban van megrajzolva. Ezen program alapeszméjét Bauszner Guidó a magyar állameszmé, a magyar államnyelv és az osztrák-magyar monarchia összetartozóságának feltétlen elismerésében találja.

Mindez „noli me tangere” az erdélyi szászok előtt, akik nemzetiségük megővése és fejlesztése mellett a leghelyesebben teszik, ha minél nagyobb számban sajátjaiták el az állam nyelvét. Ezzel megnyílik az út a szász ifjúság részére az állami tisztésekre, melyekre pedig tehetségeiknél és műveltségüknél fogva a szász ifjak kiválóan alkalmasak. Az általános állampolitikára vonatkozólag, B a u s z e r n Guidó szerint, a szász népprogramm egy nagy fordulat hazafias, magyarbarát irányban. — Igen nagy fontosságot tulajdonít ezenkívül B a u s z e r n Guidó a program azon pontjainak is, melyek specialisan a szász nép anyagi, társadalmi, községi és kulturális viszonyaira vonatkoznak. Igen sokat vár e tekintetben is az új organizációtól, mely egy Nagy-Szebenben székelő 9 tagból álló állandó központi választmánnyon kívül minden kerületben egy-egy kerületi választmányt rendel arra, hogy a szász nép érdekei felett őrködjék. — B a u s z e r n Guidó nézete szerint leghelyesebben cselekszik a szász képviselő, ha a parlament leghatalmasabb pártjához, a szabadelvű kormánypárthoz csatlakozik, s azért örvendő, hogy a program, bárha a 67-diki közjogi alapot elfogadó más parlamenti pártba való belépést is megengedi, mégis e kérdésben az ő nézetével egyező szellemben nyilatkozik. Végül a nemes és bőbeszédű levél írója reményli, hogy ezzel a programmal a szászok mindenkor kiűzték maguk közül a meghasonlás gonosz szellemét s hogy most már a szász népre az egyetértés boldogabb és hasznosabb ideje következik. A választók értekezlete a levelet — mint már említők — lelkesedéssel fogadta s egyhangulag tudomásul vette.

Az 1889. évi zárszámadásról eredmények. A pénzügyminiszterium számviteli osztálya — mint értesülünk — már összeállította az 1889. évi állami zárszámadásokat. Az eredmények az állami legfőbb számszék megállapítása előtt, természetesen, véglegesnek nem tekinthetők. Annyi azonban már konstatalható, hogy az 1889. évi kezelés tényleges eredménye legalább is öt millió forinttal a lesczervezőbb az előirányzatnál. E szerint az 1889. évre költségvetésileg 6., millióval és a közösgyi póthitelekkel egyetemben összesen 8., millióval előirányzott deficit — a tökéltérlesztési és konverzionális eredmények figyelmen kívül hagyása mellett is — legfőlebb 3. milliót fog kitenni, ami, a mult évi gyenge termését évet számba véve, teljes megnyugvást kell hogy keltsen nemcsak a költségvetés realitása, hanem egyuttal állami háztartásunk egészséges fejlődése iránt.

A porta és Bulgária. Az újabb jelentések szerint a macedóniai bolgárok egyházi ügyeinek rendezése mégis oly értelemben fog végbe menni, mint a bolgárok óhajtják s a szultán meg is ígerte, mielőtt Országos fenyegetései megintatták.

Nagyon gazdag családból származva, Orleansban felnevelve, később tanácsos lett Párisban, majd elhagyta ez állását, Párist és az egész évet Bergereaux kastélyában töltötte.

Egy időben a politikára gondolt. A Soiret kerület megválasztotta képviselőjének. Miután azonban lejárt a mandátuma, nem fogadta azt el többé. A politika elfárasztotta. Csakhamar visszatért arra a vidékre, melyet annyira szeretett s melyet elváltatott.

„Azonban most sem maradt tétlen. A kétezer hektár földje teljesen igénybe vette idejét. A vidék szegény volt, a föld szinte nyomorult. Sok teendője akadt: a földet teljesen át kellett alakítani, termékenyvé tenni.

De Villadon gróf jó egészségnek örvendett, jó kedve nem hagyta el soha és szép vagyonnal rendelkezett. Nem is kell olyan sok a boldogsághoz.

Es a gróf boldog volt abban a paradicsomban, amelyet magának teremtett, egy kiséé ugyan elrejtett és elhagyatott helyen; a boldogság szeret elrejtőzni, mint a szomorúság, mind a kettő önző. Boldog volt, mert szeretétk.

Abban az időben nősült meg, mikor egy kissé akarata ellen a Palais-Bourbonban lakott. Neje, Fernande de Cressanges, egy ősi Orleans család egyetlen örökös-

Fernande közértermetű és szökehaiu

volt. Villogó és mély fekete szemek pótolták az arcz bizonytalanságát. A szájkissé nagy volt, szélei felfelé emelve és kis gödröcskével ellátva, mint az olyan szájak, amelyek sokat nevetnek. A szemek is mindig nevettek. Ezek a szemek tele voltak élettel de egyáltalán vágyat is

Két gyermekkel ajándékozta meg férjét, két ikerfiúcskával: André és Henri.

Villadon minden évben elvitte Fernandekét hónapra Párisba, ahol számos összeköttetések voltak. Egy hónapot Montecarlóban töltöttek. Azután áprilisban ren-

A ragaszkodás és barátság környezetet teremtett öket.

Villadon tisztviselőinek barátja volt és alkalmom adtán segítségükre jött s velük egyetemben megpróbálta termékenyíteni

tenni az eddig terméketlen földeket. Az alattvalóival szemben tanúsított mindig egyforma jó kedve és udvariassága népszerűvé tették őt. Intelligens volta és pa-

A bátor Fernandé az első kötelékeket alkalmazta. A paraszt sok vért vesztett.

Egy betegapólló gyöngédségével, valami régi gyakorlott orvos ügyességével kötözte Fernando alul-felül a sebet, amelyet borzasztó volt nézni.

A munkások körülvették az embert, feleségre iajratott és elveszté a fejét. A

gyermekek szoktak. Es, mint mindig hasouló esetekben, mindenki sietett Fernando-nak engedelmeskedni, és senki sem találta meg még a legegyszerűbb holmiból is, amit kért.

— A seb sokkal komolyabb, semmint

azt hittem volna — jegyzé meg angolul Villadonnak, hogy a beteget meg ne ijesz-
sze, aki sovárogra tekintett rá. Elkül-
dött már Gerdonba az orvoshoz?

— Nem. Tudja, hogy nem szokásom hozzá folyamodni, mikor Bergereaux-ban orvosra van szükség. Bernardot elküldtem lőhátan Bourgneil orvoshoz Gienbe, hogy haladéktalanul jöjjön el.

— Gien messze van innen és ez az

- ember szentved.
- Nincs bizalmam a gerdoni or-
- vosban.
- Tudom, hanem a Tranchaut apó

akaratát. Két püspök, és pedig Ochrida és Üszküib városokba, ugy látszik, mégis ki fog nevezetni az orosz presszionak legfőbb anyyiban lesz hatása, hogy a harmadik püspök kinevezése későbbre marad. De ez a megoldás is elfogadható, ha ugyan egyáltalán megtörténik, mit azonban még ma sem tudhatni biztosan, noha az illető püspökök állítólag már megkapták a török kormány kinevező okmányát. Ha ez csakugyan megtörténik, a megoldásba a bolgárok teljesen belenyugodhatnak már azért is, mert az orosz politika ez esetben is komoly erkölcsi vesztést szenvedett s a porta erőlyen visszaütött az oroszok azon törekvését, hogy újolag a török belügyekbe akar avatkozni.

A buenos-ayresi forradalom. Mint pár nap óta távirattal jelentik, egész Spanyolország Amerikát Mexikótól kezdve le a déli részéig egy idő óta beteges mozgalmak külső és belső válságok, lazadások, háborúk sújtják, melyek az összes államok művelődését és kulturális fejlődését a legnagyobb veszélyekkel fenyegetik. Brazília tudvalegileg a múlt éven ment át egy forradalom; a császárság eltörlötetett és a brazilai Egyesült Államok köztársasága kiáltotta ki. A forradalom meglehetősen vér nélkül folyt ugyan le, de az új kormány folyton a legnagyobb nehézségekkel küzd a viszonyok az új köztársaságban nem bírnak konszolidálódni. Még nagyobb veszedelemben vannak a közép-amerikai köztársaságok. Ezek éppen mostanában állapodtak meg abban, hogy az öt állam egyesülni fog a közös központi hatalom alá adja magát. De az unió helyett háború támadt közöttük.

különösen San-Salvador és Guatemala köztársaságok közt formális hadüzenet történt s a két fél csapatait már véres csatákat vívtak. Ez események indító okait Európában még nem ismerik; levelbeli hívekre hírek nem érkeztek s csak a táviró, mely azonban a küzdő felek szolgálatában áll s különben is csupán az eredményeket jelenti, hoz rövid jelentéseket a küzdelem egyes mozzanatairól. Eppoly homály borítja a buenos-ayres-i eseményeket; itt az argentin köztársaságban, melynek fővárosát s legfontosabb tartományát nevezik Buenos-Ayresnek, lázadás tört ki. A katonaság egy része fegyvert fogott a kormány ellen s nem valószínű, hogy még is fogja bukni azt. Egyelőre az ország teljes anarchiába sülyedt, mi annál sajnosabb, mert Dél-Amerika államai közül éppen az argentin köztársaság tett egy évtized óta igen örömdetést haladást, mi azon tényből is kiváljék, hogy például 1888-ban százötvenezernél több európai vándorolt ki az argentin köztársaságba. Ennek lakosságát valami négy millióra, magát Buenos-Ayresét fél millióra, Buenos-Ayres tartományát nyolczszázezer emberre becsülik s így az a tartomány és fővárosa az egész lakosság valami 30 százalékát egyezíti magában. A köztársaság hadserege a nemzetiségen kívül 6514 emberből s valami 1200 tisztből állt. Ez aránytalanság eléggé jelzi, minő egészségtelen alapokon nyugszik a hadszervezet, s kétségtelen, hogy most is elégedetlen katonatisztek csúsztak a forradalomra. A tengerszert 33 különbözött hadihajóból áll. Jellemzi a viszonyokat, hogy a ten-

Aruház-megnyitás.

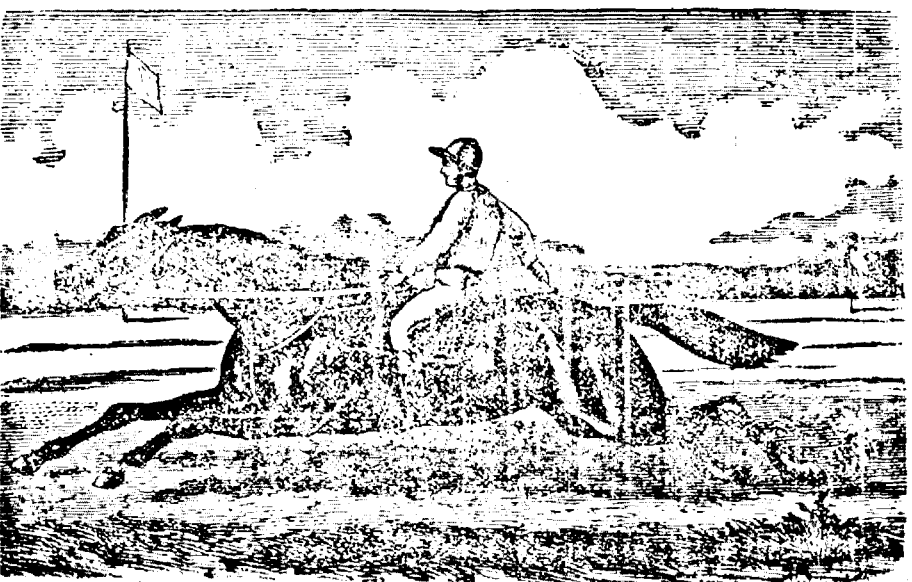

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben

Andrássy-tér 15-ik szám alatt [a Nádor szállodával szemben]

a mai kor igényeinek megfelelőleg egy ujonnan berendezett

**férfi-divat,
TISZTI-FELSZERELÉSEK**
áruházat

Utazó-eszközök
és
különlegességek
áruházat

A „JOKEY”-hoz

A „JOKEY”-hoz

czimezve, e hó 30-án nyitok meg. Minden ezen áruházba vágó árucikkeket a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban fogok elárusítani.

Kérem azon nagybecsű pártfogást, melyben fivérem üzletében részesítettek, saját áruházamra is átruházni.

Kiváló tisztelettel:

Maresch Alajos,

a „Jokey”-hoz Andrássy-tér 15. szám.

12814 | 1890. sz.

531—1—3

Pályázat.

Arad sz. kir. város közönsége a területén létesítendő csatornázás terveinek elkészítése iránt pályázatot hirdet.

A pályázati ajánlatok f. évi november hó 26-ikának d. e. 12 órájáig nyújtandók be a pol-

gármesteri hivatalhoz. A pályázati feltételek az azokhoz tartozó mellékletekkel együtt a pályázni óhajtoknak a polgármesteri hivatalhoz intézendő, megkeresésre megfognak küldetni.

Aradon, 1890. évi július 26-án.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

2186—1890. tkvsz.

527—1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A kisenői kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradmegye gyámpénztára végrehajtónak Kirila György és társai végrehajtást szenvedő elleni 82 frt 06 kr. tökétkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kisenői kir. bíróság területén levő Aradmegyében fekvő s a székudvari 327. sz. tjkvben A I 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 és 12 rh. alatt felvett beltelkes ház, egy negyed külállományu föld és azután járó legelő illetőségre az árverést 1304 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi szeptember hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Székudvar községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 130 forint 40 krajczárt készpénzben vagy az 1881. 60. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett ár f o l y a m m a l számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisenőn a ktr. bíróság mint tlkvi hatóság 1890. július hó 13-án.

L. Á. Z. Á. R.
kir. aljbíró.

527 | 1890 tkvi sz.

533—1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécskai kir. kincstári uradalom végrehajtónak Molnár Sándor és neje kisperegi lakosok végrehajtást szenvedő elleni 959 frt 91 kr. tökétkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécskai kir. járásbírósa területén levő Kis-Uj-Pereg község határában fekvő a kis-uj-peregi 66. sz. tjkvben felvett 275 négyszögöl beltelék és 8 hold terjedelmű örökvátság alatt álló és végrehajtást szenvedetteket telekkönyvön kívül illető telepítvényes birtokból álló ingatlanokra az árverést 775 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi szeptember hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor Kis-Uj-Pereg község előjáróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy

az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1890. évi márczius 20. napján. A pécskai kir. bíróság mint tlkvi hatóság.

Novák,
kir. aljbíró.

3773 | 1890. sz.

532—3—3

Hirdetmény.

A kiállítási területen elhelyezett értékes tárgyak védelme érdekében, a teherszállító kocsiakkal való közlekedést, mivel a jelölt járművek a közvetlen uton nagy port vernek, a megye utcáitól a Petőfi utcáig elvonuló kisköruton, a kiállítás tartamára, vagyis f. évi október hó 15-ig betiltom.

Miről a teherszállító kocsis tulajdonosok értesítettek. Arad, 1890. július 25-én.

A főkapitány tavollétében
Bárdy István,
alkapitány.

1403—1890.

530. 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagylaki kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécskai kir. kincstári uradalom végrehajtónak Hevesi János kövegyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 187 frt 35 kr. tökétkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a nagylaki kir. bíróság) területén levő a Kövegy községben fekvő a kövegyi 63 sz. tjkvben a kir. kincstár nevével felvett végrehajtást szenvedett Hevesi János telekkönyvön kívüli tulajdonát képező 5 hold föld és hasznélvezeti jog, ugy felülépítményre az árverést 1450 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi augusztus hó 1-ső napján délelőtt 9 órakor Kövegy községánál megtartandó nyilvános árverésen amegállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben, vagy az 1881 : 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagylakon 1890 évi április hó 26-napján.

A kir. bíróság mint tlkvi hatóság.

Várady,
kir. bíró.

!!! Olcsóbban mint bárhol !!!

PAPLANT,

MATRACZOT,

teljes

ágyberendezéseket,

lőszöröket

és

viaszkos vásznat

csodálatos olcsó árak mellett

árusítok el

REICH B. KÁROLY

Szabadságtér I. sz. a.

GABONAZSÁKOK,

REPCZEPONYVÁK.

Gépolajok

tisztító-kócz

és

dohányzsineg

legjobb minőségben

és legolcsóbban szintén itt kaphatók.

516—8—12